

13/06/2010

Opinió > Carles Boix | 22:14 h.

13/06/2010

Penjant d'un fil

L'AMENANÇA DE LES ELECCIONS SIMULTÀNIES

"Ara unes eleccions simultànies podria ser la pèrdua per part del PSC-PSOE tant de Catalunya com del govern espanyol d'un sol cop"

Carles Boix

Ara fa mig mes, l'abstenció de Convergència i Unió al Congrés de Diputats va salvar el govern Zapatero pels pèls. La justificació pública: l'exercici de responsabilitat; l'europeïsmes infatigable del vot catalanista; el perill que una debacle de proporcions hel·lèniques acabés matant la vida industrial del país. La causa real: el temor a unes eleccions simultànies (generals i autonòmiques) a Catalunya on aquella fracció de l'electorat socialista que, segons els experts, s'absté a les eleccions al Parlament però vota a les eleccions a Corts de Madrid es mobilitzés i matés la possibilitat d'un canvi de govern a Catalunya. Coneixent el taló d'Aquil·les convergent, el govern Zapatero va poder passar l'ajust pressupostari sense haver de fer cap concessió política. I, amb la barra habitual que caracteritza la política espanyola, on els pactes i el fairplay duren menys que el res d'un parenostre, amenaçava, l'endemà mateix de la votació, amb fer coincidir les dues eleccions si CiU no continuava cooperant a la tardor. Aquest mateix divendres, els srs Zapatero i González es divertien d'allò més caboriejant sobre el comportament 'irresponsable' del sr. Duran Lleida en anunciar que no recolzaria els pressupostos pel 2011. (Cal recordar que l'anunci és irrelevant. El senyor Zapatero no necessita el vot de CiU per governar perquè n'hi ha prou amb canaris i bascos per sobreviure.)

Deixem de banda els interessos reals del país, per un moment, i, preguntem-nos: Tenia raó CiU quan es va abstenir? És aquesta amenaça d'eleccions simultànies real? Es comporten els votants socialistes de manera diferent a les generals i a les parlamentàries? Tornaria a formar-se el tripartit de la mà del sr. Zapatero? Predir el futur és impossible. I l'únic que ens queda és el passat, les eleccions ja celebrades. Examinem-les, doncs.

Una forma de fer-ho és mirant les múltiples enquestes d'intenció de vot on es pregunta als enquestats què van votar en eleccions anteriors. El problema, però, és que els votants sovint tenen una memòria curta i a vegades menteixen. Per exemple, a les enquestes més del 80 per cent de la gent declara haver votat. Tanmateix, la participació real és, com tots sabem, sempre molt menor. Dir que no vas a votar queda (o potser quedava) malament. Atesos els problemes d'inferència que plantegen les enquestes, un altre camí (que faig servir aquí) és analitzar dades reals, recollides a nivell de "zona electoral" (una àrea que equival a la suma de vèries mesos electorals), i, utilitzant nous mètodes econòmics, força vàlids, derivar les proporcions d'electors que van votar (o no) a diferents partits les eleccions catalanes i a les generals. (El lector encuriòsit, i amb prou temps

lliure, pot trobar la metodologia que faig servir [aquí](#).) Això és el que he dut a terme amb dades de les 248 zones electorals en què l'institut d'estadística de Barcelona divideix la ciutat de Barcelona. (Per tant, no fan referència a tot Catalunya. Però, les tendències són extrapolables.)

Considerem primer el cicle electoral de 2006 (Parlament de Catalunya) – 2008 (Corts). El 97,8% dels votants del PSC l'any 2006 van tornar a votar PSC l'any 2008. (Per contra, només el 0,6 % dels votants de CiU el 2006 van votar PSC un any i mig després.) El resultat més important, però, és el fet que el 27.5 % dels abstencionistes del 2006 van votar PSC l'any 2008. La major part dels altres abstencionistes de 2006 (un 61%) es van continuar abstenint l'any 2008. La resta dels abstencionistes del 2006 van votar altres partits en proporcions mínimes, però: un 3% va mobilitzar-se pel PP; un altre 3% per IC; CiU i ERC no van arribar al 2% cadascú. Els resultats del cicle electoral 2003 (Parlament de Catalunya, ara amb Maragall de candidat) – 2004 (l'elecció de l'11-M) mostren el mateix: el 19,9% dels abstencionistes de 2003 van votar Zapatero (la xifra és més petita que el 2008 probablement perquè en Maragall va mobilitzar més votants que en Montilla); el 98 % dels votants socialistes de 2003 van repetir el 2004; i, a diferència del cicle 2006-08, el 28,2% dels votants d'IC van passar-se al PSC l'any 2004. En definitiva, les xifres semblen clares. El PSC va comptar amb una bossa de votants selectius: mobilitzats per votar a Madrid; endormiscats quan toquen les catalanes. L'amenaça del govern Zapatero i els temors convergents semblen reals. Si volia salvar la pell, CiU havia d'abstenir-se.

Ara bé, fixem-nos que aquest comportament diferencial de l'electorat socialista (votant a les generals i abstenint-se a les catalanes) es va produir en dos cicles electorals caracteritzats per una forta mobilització contra el PP i en una situació d'una certa eufòria econòmica. El cicle de 1999-2000 va ser molt diferent, amb un PSOE a penes recuperat de les lluites fraticides entre borrellistes i almunians i un PP aparentment domesticat. En aquelles circumstàncies, els abstencionistes de les catalanes de 1999 no tenien gaire incentius per mobilitzar-se a les generals del 2000. I, efectivament, quan computem les proporcions de votants a cada elecció, trobem que només el 80,9 % del votants del PSC l'any 1999 (primera campanya Maragall) van votar PSOE l'any 2000 (un 9,5% va votar PP, un 3,5% va abstenir-se, un 1,5% va votar IC i la resta es va dissoldre entre altres partits, vots blancs i vots nuls). I solament un 3% dels abstencionistes del 1999 va votar PSOE el març de 2000. (El PP rebé el màxim nombre d'ex abstencionistes: un 6%.) En definitiva, el PSOE no va arrebregar cap vot extra l'any 2000.

Tot això ens porta un altre cop a la pregunta inicial: és l'amenaça d'eleccions simultànies real? Si l'economia anés bé i el PSOE hagués dut l'Estatut a "bon port", probablement sí. I, per tant, l'abstenció convergent (sense contrapartides) es podria considerar justificable. Però, en una situació com l'actual, de naufragi complet del projecte socialista, l'amenaça d'eleccions simultànies sembla anar en direcció completament contrària: la pèrdua per part del PSC-PSOE tant de Catalunya com del govern espanyol d'un sol cop. Diguem-ho d'una altra manera: aquí és el govern Zapatero el que es troba en una situació delicadíssima. I és l'oposició catalana la que es troba en posició de forçar els canvis necessaris en interès del nostre país.

20 **Gemma:** El Narcís és de Reagrupament?. Osti, llavors sí que perdem.